

בכ"ה באדר תשכ"ט (15.3.69)
ניתק פתיל חייו של

צבי בן ישראל פרייגרזון ז"ל

נקטף והלך לעולמו איש המור
סר והשכל, אוהב אדם ובעל
גאווה לאומית. בטרם עת נפטר,
כי רבות היה לו לאמר ודבריו
טרם המו.

כי בעל מידות נעלות היה האיש. פנים רבות לו ופניו אל רבים.
נדם לבו בארץ הקור והחושך ומשאת נפשו — ארץ התום
והאור.

צבי בן ישראל פרייגרזון ז"ל נולד בשנת תרס"ב (13.1.1902)
בעיירה קרמניץ, בפודול שבאוקראינה. החילה למד בחדר. את
השכלתו היהודית והעברית רכש באופן בסיסי ומסורתי אצל
ר' חיים קנטור. אביו היה יהודי משכיל ובהיותו ציוני-החדיר
בבנו את האהבה לארץ ולשפה. מילדותו הצטיין בכשרונות
רבים: היטיב לשיר, ניגן בכינור, צייר וכתב שירים.
בשנת 1913 שלחו אביו לארץ ישראל ללמוד בגימנסיה
העברית „הרצליה“. בחופשת הקיץ של שנת 1914 נסע לרוסיה
לבקר משפחתו. מלחמת העולם הראשונה מנעה את שובו לארץ
והוא נשאר ברוסיה. בעיר אודיסה סיים בית ספר תיכון חזמח"
לקה לכינור בקונסרבטוריון. מלבד זאת למד בשעורי ערב
ב„ישיבה“ שבאודיסה.

ברוסיה הסובייטית סיים את האוניברסיטה ככימאי. במשך
הזמן הפך לאחד המומחים הגדולים בהעלאת טיבם של אבני
הפחם. היה מרצה באוניברסיטה המוסקבאית וכתב שורה שלמה
של ספרי מדע במקצועו. היה איש מדע בולט ומורה מוכשר,
שהקדיש יותר מ-40 שנות חייו להכשרת מהנדסים.

ככל שנות חייו התמיד בדבקתו ואהבתו לעמו ולשפה העב-
רית ובשל אהבתו זאת נאסר ונשפט ל-8 שנות מחנה הסגר.
הוא נשלח למחנה ששימש רק לאסירים פוליטיים. המשטר
במחנה היה כה חמור שרק פעמיים בשנה ניתן לאסיר לכתוב
מכתב הביתה. הודות לאשתו שסעדה אותו בזמן מאסרו מעל
ליכולתה החזיק מעמד וזכה להשתחרר מהמחנה.

בתחילת 1951 הועבר אל הצפון הרחוק, לוורקוטה. התנאים
הקשים של המחנות לא הכניעו את האיש, שלא חדל מנאמנותו
לשפה העברית. רוחו האיתנה לא דעכה והמשיכה לרומם לבבות
רבים, שהתחממו לאור ערכיו.

ב-1956 שוחרר מהמחנה חולה ורצוף. הוא חזר למוסקבה
ושב להוראה במקצועו.

בצאתו לגימלאות היה מבלה את שעות הפנאי בספרייה,
כשהוא רכון על גבי ספרים עבריים, בהם השקיע את כל ישותו
ובהם זן אה נפשו.

התקף לב הכריע את פרייגרזון ז"ל, שהיה איש בעל הגינות
נדירה וטוהר, אוהב ואהוב. אשתו, שהיתה לו למסעד ובת-לויה
נאמנה בדרך כל חייו, קיימה את צואתו האחרונה והודות לה
זכה עם מותו לאשר חלם בחייו — להגיע לישראל.

אפרו יובא לקבורה במשק שפיים ביום שני לשבוע ב"ח
בסיון תש"ל (22.6.1970) בשעה 16.00. ידידיו ומוקירי זכרו מוזמ-
נים לחלוק כבוד לנפטר בדרכו האחרונה למנוחת עולמים.
ברוך זכרו שישכון בלב כל מכיריו — מוקיריו!